

Μελέτη του IOBE για τις επιδράσεις και αναγκαίες προσαρμογές για τη μεγάλης κλίμακας διείσδυση των Α.Π.Ε. στην ηλεκτροπαραγωγή

Το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE) εκπόνησε, για λογαριασμό του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Ηλεκτρισμού Ελλάδας (ΣΕΗΕ), μελέτη για τις επιδράσεις και αναγκαίες προσαρμογές για τη μεγάλης κλίμακας διείσδυση των Α.Π.Ε. στην ηλεκτροπαραγωγή, η οποία θα παρουσιαστεί σε εκδήλωση την **Τρίτη 5 Ιουλίου 2011 και ώρα 18.00, στο αμφιθέατρο «ΕΡΜΗΣ» του ΕΒΕΑ (Ακαδημίας 7, 6^{ος} όροφος).**

Η ταχεία προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) αποτελεί έναν από τους θεμελιώδεις άξονες της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), στο πλαίσιο της προσπάθειας αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και των συνεπειών της αλλά και της διασφάλισης της ενεργειακής της τροφοδοσίας και αυτονομίας. Η προσπάθεια δεν πρόκειται να ολοκληρωθεί το 2020, αλλά, όπως προκύπτει από τον Οδικό Χάρτη για το Κλίμα που πρόσφατα ανακοίνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Μάρτιος 2011), ήδη προετοιμάζεται η εποχή μετά το 2020, όπου οι στόχοι μείωσης των εκπομπών θα είναι ακόμα μεγαλύτεροι. Στο πλαίσιο αυτό, η ευρεία ανάπτυξη των Α.Π.Ε. αποτελεί απαραίτητο πυλώνα της αναδιάρθρωσης του ενεργειακού συστήματος κάθε χώρα-μέλους.

Η μετάβαση της Ελλάδας προς μια οικονομία με χαμηλές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, της οποίας κεντρικό χαρακτηριστικό αποτελεί η μεγάλης κλίμακας αξιοποίηση των Α.Π.Ε., δεν είναι εφικτό να πραγματοποιηθεί χωρίς τη ριζική αναδιάρθρωση του εγχώριου τομέα ηλεκτροπαραγωγής, η οποία θα συνοδεύεται από σημαντικές επενδύσεις στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής. Στην μελέτη παρουσιάζονται και, όπου είναι δυνατό, αποτιμώνται οι επιδράσεις στο σύστημα παραγωγής, στο σύστημα μεταφοράς και σε οικονομικά μεγέθη από τις απαιτούμενες προσαρμογές για την επίτευξη του δεσμευτικού εθνικού στόχου διείσδυσης των Α.Π.Ε. με ορίζοντα το 2020.

Στο πλαίσιο της μελέτης αναπτύχθηκαν συνολικά έξι σενάρια, τα οποία διαφέρουν ως προς την έκταση της διασύνδεσης του συστήματος (μόνο Κυκλάδες, Βόρειο Αιγαίο ή όλα τα νησιά), τις επιπλέον δυνατότητες αντλησιοταμίευσης (0, 365 MW ή 865 MW), τις επιπλέον διεθνείς διασυνδέσεις (0 ή 1 GW), την οικονομική ανάπτυξη (στασιμότητα, επικρατέστερο σενάριο ή υψηλή ανάπτυξη), τις τιμές δικαιωμάτων CO₂ (10, 25 ή 35 €/tCO₂), τις τιμές φυσικού αερίου, τη διαχρονική εξέλιξη της ζήτησης και την ταχύτητα διείσδυσης των Α.Π.Ε..

Τα κύρια συμπεράσματα της μελέτης κατά το επικρατέστερο (ενδιάμεσο) σενάριο έχουν ως εξής:

- Για την επίτευξη του στόχου διείσδυσης απαιτούνται 9,1 GW νέας ισχύος Α.Π.Ε. το 2020
- Το εκδηλωθέν επενδυτικό ενδιαφέρον επαρκεί για την επίτευξη αυτού του στόχου. Ωστόσο, πρέπει να ξεπεραστούν σημαντικά εμπόδια στη χρηματοδότηση, στις αδειοδοτικές διαδικασίες, στην πρόσβαση στα δίκτυα, στο χωροταξικό και στην κοινωνική αποδοχή.
- Η μεγάλη διείσδυση των Α.Π.Ε. δεν οδηγεί σε αύξηση της εύλογης χρέωσης καταναλωτή, μετά την κατάργηση της δωρεάν διάθεσης δικαιωμάτων CO₂ το 2013:
 - Η στήριξη των Α.Π.Ε., παρά την αυξανόμενη διείσδυση, εξακολουθεί να αποτελεί σχετικά μικρό μέρος της συνολικής εύλογης χρέωσης καταναλωτή, ήτοι μόλις 3,3% κατά μέσον όρο τη δεκαετία 2011-20
 - Οι Α.Π.Ε. μειώνουν το κόστος για δικαιώματα εκπομπών CO₂. Παράλληλα μειώνουν την Οριακή Τιμή Συστήματος και συνεισφέρουν ισχύ στο σύστημα.
 - Σημαντικό μέρος του θεσμοθετημένου κόστους στήριξης Α.Π.Ε. αντιστοιχεί σε κόστος που αποφεύγεται λόγω της διείσδυσης των Α.Π.Ε. Η συνδρομή της ενίσχυσης των Α.Π.Ε. αποτελεί μέρος μόνο (περίπου το 40%) του Ειδικού Τέλους Α.Π.Ε., όπως υπολογίζεται σήμερα.
- Η μεγάλη διείσδυση Α.Π.Ε. κινητοποιεί σημαντικό ύψος κεφαλαίων, με ευεργετική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα και στην απασχόληση, κάτι εξαιρετικά σημαντικό στην παρούσα συγκυρία. Επιπλέον, βελτιώνει το ισοζύγιο των τρεχουσών συναλλαγών λόγω της προκύπτουσας μείωσης των εισαγομένων καυσίμων.
- Η ομαλή ένταξη των Α.Π.Ε. απαιτεί προσαρμογές σε τεχνολογικό, επιχειρηματικό και ρυθμιστικό επίπεδο στο θερμικό σύστημα παραγωγής και στη λειτουργία της αγοράς.
- Οι τεχνολογικές δυσκολίες για το σύστημα μεταφοράς και το δίκτυο διανομής από την μεγάλη διείσδυση Α.Π.Ε. αντιμετωπίζονται επαρκώς με την εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών.
- Η ομαλότερη ενσωμάτωση της μεγάλης διείσδυσης προϋποθέτει την πλήρη υλοποίηση των έργων που σχεδιάζει ο Διαχειριστής του Συστήματος.

Από τα προαναφερόμενα συμπεράσματα προκύπτει ότι η στροφή στις Α.Π.Ε. και η επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων διείσδυσής τους στην ηλεκτροπαραγωγή είναι και εφικτή και επωφελής για τη χώρα μας. Παρόλα αυτά, το ενδεχόμενο να μην πραγματοποιηθούν οι αναγκαίες επενδύσεις στις Α.Π.Ε. είναι πολύ σοβαρό, εφόσον η κρατική μηχανή συνεχίσει να λειτουργεί αναποτελεσματικά και δεν ενσωματωθεί επαρκώς στις ατομικές και συλλογικές αποφάσεις η μέριμνα για το ευρύτερο συμφέρον. Εάν ακολουθηθεί η πεπατημένη, πολύ πιθανόν να μην επιτευχθούν οι στόχοι και οι ωφέλειες για την οικονομία. Υπάρχει όμως και η επιλογή της μετάβασης

προς ένα αποτελεσματικό κράτος και μια ελεύθερη και γρήγορα αναπτυσσόμενη οικονομία, με ταυτόχρονη μέριμνα, ώστε το νέο αναπτυξιακό πρότυπο να εξασφαλίζει καθαρό περιβάλλον και πραγματική κοινωνική δικαιοσύνη. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, οι επενδύσεις σε έργα Α.Π.Ε. θα αποτελέσουν σημαντική συνιστώσα στην ανάταξη της εθνικής οικονομίας.

Τη μελέτη θα προλογίσει ο Γενικός Διευθυντής του IOBE, Καθηγητής Γιάννης Στουρνάρας. Βασικοί Ομιλητές θα είναι ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Ηλεκτρισμού Ελλάδος (ΣΕΗΕ), Καθηγητής Νίκος Χατζηαργυρίου και ο Δρ. Σάββας Σειμανίδης, Μέλος του Δ.Σ. του ΣΕΗΕ. Την παρουσίαση της μελέτης θα κάνει ο Υπεύθυνος Έρευνας της Μονάδας Παρακολούθησης και Ανάλυσης του Τομέα Ηλεκτρικής Ενέργειας του IOBE, κ. Svetoslav Danchev.

Ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ηλεκτρισμού Ελλάδος (ΣΕΗΕ) ιδρύθηκε το 2008, με πρωτοβουλία της ΔΕΗ και ανεξάρτητων παραγωγών και προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, με σκοπό τη συνεργασία τους και την εκπροσώπηση και προάσπιση των συμφερόντων του κλάδου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Μέλη του Συνδέσμου είναι οι μεγαλύτερες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, τόσο από συμβατικά καύσιμα όσο και από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στις εισαγωγές/ εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας και στην εμπορία στους τελικούς πελάτες. Ο Σύνδεσμος εκπροσωπεί την Ελλάδα ως μέλος στην Ευρωπαϊκή Ένωση της Ηλεκτρικής Βιομηχανίας EURELECTRIC (Union of the Electricity Industry).

Το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών είναι ένας ιδιωτικός, μη κερδοσκοπικός, κοινής ωφελείας ερευνητικός οργανισμός, που ιδρύθηκε το 1975 με τον διττό σκοπό να προωθεί την έρευνα σχετικά με την Ελληνική οικονομία και τους τομείς της, παρέχοντας αξιόπιστες πληροφορίες, αναλύσεις και προτάσεις για δράση. Μεταξύ των λειτουργιών του οργανισμού είναι η συνεργασία του με ερευνητικά ινστιτούτα του εξωτερικού και διεθνείς οργανισμούς πάνω σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος.